

Heer, Gij weet dat ik U bemin

Joh 21, 15-19

Wij bevinden ons aan het meer van Tiberias. Vaak is het meer in de Bijbel een bron van ongerustheid want het symboliseert de verzamelplaats van de krachten van het kwaad die de mens bedreigen. Hier schijnt het vreedzaam te zijn. Wij zijn in het raam van de verrijzenis en toch heeft die deze nacht niets aan de vissers gegeven.

Zij zijn met zijn zevenen, teruggekomen in Galilea, waar Jezus met hen afgesproken heeft en onder de leiding van Petrus gaan zij vissen, alleen maar om met hun vroegere gewoonten terug aan te knopen. Kan men aan de rand van het meer gaan zonder te gaan vissen? Maar zij weten het ook in hun hart: dáár is het, aan de oever van het meer dat Jezus hen geroepen heeft om hem te volgen en dat hij hun beloofd heeft dat zij vissers van mensen zouden worden.

Wat zal daar nu van terecht komen, nu Jezus door de dood gegaan is en hij reeds begonnen is te betuigen dat hij verrezen is, echt levend, maar op een andere wijze?

Het is in de vroege ochtend, symbool van nieuw leven... Jezus bevindt zich op de oever.

"Kindertjes, - wat voor een tederheid ten overstaan van de leerlingen die hem allen in de steek gelaten hebben, zij worden ertoe geroepen herboren te worden! - gij hebt geen vissen? Neen! Werp het net rechts, in de goede richting, in de richting van het heil en gij gaat vinden. Zonder iets te zeggen doen ze het en ze hebben zelfs de kracht niet meer om het net te trekken, zo vol het met vissen is.

Hebben zij vissen gevestigd of hebben zij hun zending vervuld, de mensen in groten getale van het kwaad te redden? De tekst kan zonder twijfel de dubbele betekenis hebben.

Wat er ook van weze, de geliefde leerling, herkent hem als eerste: "Het is de Heer" en Petrus duikt in het water om naar Hem toe te gaan. Petrus is reeds bekeerd, hij is niet bang voor de Heer, hij heeft bitter geweend en weet dat Hij hem vergeven heeft. Hij verlangt er alleen naar, met Hem te zijn, Hij is zijn Heer. De anderen volgen zo goed en zo kwaad als het gaat, met de boot en met het net.

Wat zien zij aan de oever van het meer? Jezus, heel eenvoudig, die het vuur reeds klaargemaakt heeft, vis geroosterd en brood gebracht. Wat voor een aangrijpend beeld van God! Wie mij ziet, ziet de Vader, had Jezus gezegd.

Maar Hij heeft de deelname van zijn leerlingen nodig, hij vraagt verse vis en Petrus neemt de moeite om het net op de vaste grond te trekken. Het is gevuld met 153 dikke vissen, het is te zeggen, van alle gekende soorten, symbool van alle tot het heil geroepen volkeren. En het net scheurt niet, symbool van de in de Kerk te bewaren eenheid.

"Komt ontbijten!" Jezus die het morgenontbijtje klaarmaakt... in onze ogen onverwachte bezigheid... zit de Verrezen niet aan de rechterhand van de Vader? Schijnbaar van uit het goddelijk oogpunt is dit helemaal niet tegenstrijdig!

Jezus komt, zegt de tekst, terwijl hij reeds daar was... dit werkwoord heeft een zeer sterke betekenis, wanneer hij komt, is het om in ons voordeel tussen te komen. En wat doet hij? Hij neemt het brood en geeft het hun, zonder ook iets te zeggen. Het gebaar spreekt genoeg voor zichzelf, het is dat van het Laatste Avondmaal. Hij geeft zichzelf... het is de relatie met Hem die telt, met of zonder erediens, zoals hier, in de grootste bescheidenheid.

Om de dialoog die gaat volgen en waarin de sleutelzin: "Heer, Gij weet dat ik U bemin" zich bevindt, goed te begrijpen, was het nodig een weinig bij de context te blijven stilstaan, zich voor te stellen waar, wanneer en hoe Jezus die gaat aansnijden.

Na het ontbijt neemt Jezus inderdaad het initiatief om Petrus een vraag te stellen. Hij noemt hem met zijn voornaam en verwijzend naar zijn vader, volgens de Joodse traditie.

Simon, zoon van Johannes, hebt ge mij meer lief dan dezen,? Zonder te aarzelen antwoordt Petrus: Ja, Heer, Gij weet dat ik U bemin! Min of meer dan de anderen, dat heeft geen zin meer. Hij heeft niet hetzelfde werkwoord gebruikt als in de vraag. Jezus had gevraagd: hebt ge mij van harte lief? (agapas me). Daar agape bij uitstek het werkwoord van de liefde is, en Johannes ertoe gaat, in zijn

epistel te zeggen: God is liefde. Petrus antwoordt: "Ja, Heer, Gij weet dat ik U van harte liefheb. (Philô se)

De tweede vraag en het antwoord zullen de zelfde werkwoorden gebruiken maar de vergelijking is niet meer nodig. Ja, Heer, Gij weet goed dat ik U bemin zoals een vriend zijn vriend bemint.

De derde maal vraagt Jezus: Simon, zoon van Johannes, hebt ge mij lief zoals een vriend zijn vriend liefheeft?

Petrus is erdoor ontroerd, geraakt, bedroefd zelfs, zegt de tekst, dat Jezus hem tot daar doorgrondt.

Hij herinnert zich toch wel aan zijn zwakheden na zijn getrouwheidsbetuigingen.

Het is niet zo dat Jezus hem zijn driedubbele verloochening wil verwijten en hem ertoe aanmanen, te zeggen: "Ik zal het niet meer doen!" Dat ligt niet in de handelwijze van Jezus. Hij is gekomen niet om te veroordelen maar om te redden.

Petrus is er zeker van, hij heeft zijn blik onmiddellijk na zijn schuld ontmoet.

Petrus antwoordt: Heer, Gij weet alles (vanuit een algemene kennis) Gij weet goed (omdat Gij het ervaren hebt) dat ik U liefheb. Het is ook niet dat Jezus zich tot op het peil van Petrus verlaagt om zich uiteindelijk tevreden te stellen met een hartelijke liefde. De philia is inderdaad een betuiging van liefde, een meer bijzondere wijze van iemand lief te hebben, zoals gezegd wordt dat Jezus zijn vriend Lazarus zover liefhad dat Hij zijn dood beweede.

Maar Jezus had een driedubbele bevestiging nodig, een driedubbele verbintenis, in het bijzijn van getuigen, opdat Hij Petrus een nieuwe zending zou kunnen toevertrouwen. Als visser zoals hij was, door belijdenis en zending, ertoe geroepen zijnde in volle zee de mensen te gaan zoeken om ze te redden, wordt Petrus er nu toe geroepen om herder te worden, herder van de lammeren, die de uit alle landen komende bekeerden vertegenwoordigen evenals de uit het volk van Israël komende schapen. Hij zal ze moeten voeden, hun een zeker en sterk dogmatisch onderricht evenals het ware brood van de eucharistie verzekeren. Hij zal ook de verantwoordelijkheid op zich moeten nemen om ze met gezag door de rechte wegen tot naar het heil te leiden.

Hij zal zorg moeten dragen voor de personen, ze bij hun naam kennen, ze in alle zekerheid uitlaten en terug naar binnen brengen, de steeds om hen te verslinden bereide wilde dieren bevechten. Zich met elkeen in het bijzonder naargelang zijn of haar noden bezighouden, de verlorene gaan zoeken, de verdwaalde terugbrengen, de gekwetste verzorgen, de zieke versterken en over de gezonde waken... het is te zeggen, op een voor het geheel en voor elkeen aangepaste wijze! (cfr Ez.34)

Kortom, zijn leven geven voor zijn schapen, opdat zij het leven in overvloed zouden hebben.

Wij begrijpen dat deze pastorale zending zeer uitgebreid is en dat al onze herders medewerkers nodig hebben om ze tot een goed einde te brengen. Er zijn allerhande soorten om pastorale uit te oefenen, steeds in gemeenschap met de gewijde herders: pastorale van de zieken, van de gevangenen, van de families, van de rouwenden, van de jongeren, van de kinderen, van de bedevaarders zoals in Beauraing!

Tot elkeen, hem bij zijn naam noemend, vraagt Jezus: Hebt ge Mij lief?

Zoals zich met zijn schapen, met zijn lammeren bezighouden, wetend dat zij Hem toebehoren, en niet aan ons, zonder in diepe gemeenschap te zijn met de goede, mooie, echte Herder? Hoe weten wat Hij voor elk van hen verlangt zonder in te treden in de intimiteit van zijn vriendschap?

Ja, Heer, Gij weet dat ik U bemin!

Heer, hoe weet Gij dat ik U bemin?

De Heer valt ons nooit verraderlijk aan. Hij zegt ons zonder omwegen waarop Hij steunt om te herkennen of wij Hem ja dan neen liefhebben. Het eerste epistel van Johannes geeft ons enkele criteria waarover wij kunnen nadenken en bidden. Het is niet om de plaats in te nemen van Jezus, die als enige de grond van de harten kent maar om ons met Hem één te voelen wanneer Hij ons de vraag stelt: hebt ge Mij lief? Vraag waarvan de Maagd met het gouden hart de weerklink is wanneer zij ons op haar beurt vraagt: Bemint U mijn Zoon? Hoe kan de Heer de ervaring opdoen van onze genegenheid voor Hem?

Eerst weten wij dat de vriendschap een zaak van omgang is. 1 Joh 1, 1-4

Een vriend van Jezus houdt ervan, met Hem om te gaan, naar Hem te luisteren, Hem te bekijken, Hem te aanschouwen. In zijn aanwezigheid blijven zoals in een tempel en proeven hoezeer Hij levend en goed is.

De vriend van Jezus proeft van nu af aan van het eeuwig leven, want wanneer men elkaar liefheeft, is het voor altijd. Hij weet dat de verrezen Christus een plaats voor hem is gaan voorbereiden en dat Hij op hem wacht, zelfs voorbij de dood. Dit vooruitzicht kleurt zijn huidig bestaan met een toon van onoverwinbare hoop en vreugde. Hij is bevrijd van de opvatting van een vergankelijk, broos, onvoltooid leven... en hecht zich dus niet hartstochtelijk aan de dingen van de aarde.

De vriend van Jezus bevindt zich in gemeenschap met vele anderen die, zoals hij, voor dezelfde Heer gekozen hebben en dit geeft hun een vreugde die niemand hun kan ontroven. Zij hebben zelfs het verlangen om hetgeen zij ervaren hebben rondom hen en zelfs in de verte over te brengen. Het is zo mooi!

Hij die Jezus bemint met een vriendschapsliefde is verliefd op het Licht. 1 Joh 1, 5-2, 28

Door met Jezus om te gaan heeft hij ontdekt dat God licht is en dat er in Hem geen duisternis is.

Zoals Hij, verafschuwt hij de leugen en weet dat tussen christenen de leugen geen plaats kan vinden, zoniet is er geen gemeenschap, noch onder hen noch met God. In dit licht komen ook zeker schaduwen te voorschijn, de zonde wordt onthuld. De vriend van Jezus neemt onmiddellijk toevlucht tot zijn Vriend om door zijn kostbaar bloed gezuiverd te worden. In Hem vindt hij de beste advocaat die verder tot de Vader blijft bidden: vergeef hem want hij weet niet wat hij doet en zo hij het weet, vergeef hem, want hij erkent het. Hij herinnert zich eraan dat Ik op de avond van het Laatste Avondmaal tot mijn vrienden gezegd heb: "Gij zijt mijn vrienden, indien gij doet wat ik U beveel" en "Wat ik U beveel, is jullie onderling lief te hebben." Ziedaar een onfeilbaar criterium: zijn broeder liefhebben, ervan afzien zijn broeder te haten, dit betekent ervan afzien om de woede die blind maakt, te onderhouden. Ja, de vriend van Jezus ziet onmiddellijk of hij zijn broeder in het geloof bemint en dus of hij ja dan neen met God in gemeenschap is. Hij wordt behoed voor illusie en verblinding.

Wat een genade!

De vriend van Jezus houdt niet van de geest van de wereld wanneer die bestaat uit zelfvoldaanheid, uit zelfvoorziening, uit onbepert zoeken naar welzijn zonder de minste verwijzing naar de Schepper. Hij weigert zich te laten bedriegen door hen die verspreiden dat Jezus zeker een wonderbare man is, maar vooral niet God, terwijl Hij er het enige ware beeld van is.

De vrucht van dit leven in het licht is de zekerheid steeds met Jezus te blijven en in de gemeenschap van de gelovigen, dankzij de zalving van de Geest van waarheid en dus te ontsnappen aan de beschaamdheid, zich ver van Hem te bevinden. Een echte vriend verwijdt zich nooit van zijn vriend!

De vriend van Jezus is gesteld op rechtvaardigheid. 1 Joh 2, 29-4,6

Geworden tot broeder van Jezus is hij geboren uit God, hij is kind van God. Hij heeft er de ovetuiging van, zelfs indien dit nog niet voluit betuigd is maar hij weet dat het zal komen.

In principe zou hij niet meer mogen zondigen... hij wil zich afstemmen op zijn nieuwe identiteit. Maar van tijd tot tijd zondigt hij door onafhankelijkheid, hij bevrijdt zich van de Vader van zijn vriend... en eigenlijk plaatst hij zichzelf dan in een andere afstamming: hij wordt zoon van de duivel, kampioen van de hoogmoed die de verwekking is van wedijver, verdeeldheid, haatgevoelens, en dit met inbegrip in de gemeenschappen die zich op Christus beroepen. Welnu, de rechtvaardigheid wordt bewaarheid in de werken van de broederlijke liefde die steeds wederzijdigheid met zich meebrengt: de enen en de anderen moeten elkaar onthalen, elkaar dienen, elkaar verdragen, elkaar vergeven, elkaar bijleren, elkaar troosten, lasten dragen. In een liefdevolle zorg, hen die in nood zijn bijstaan zonder hen af te persen. Steeds afzien van beoordeling, minachting, kritiek, uitsluiting... Wat een programma! Men ziet het, liefhebben is echt zijn leven geven voor zijn broeders en aldus van de dood naar het leven gaan want zo toont men dat men sterker is dan de dood... Niet gemakkelijk dit alles, het gebeurt dat men mislukt hoewel ons hart ons veroordeelt: Je kan niet liefhebben, je bent de vriend van Jezus niet. Maar juist daarom is de vriend van Jezus ertoe geroepen zijn hart te stillen, niet ten overstaan van zichzelf maar ten overstaan van God die groter is dan zijn hart en die alles weet. Heer, Gij weet alles, Gij weet dat ik U bemin! Leer mij te onderscheiden wat U behaagt en het met Uw genade te vervullen. Onthou mij van de vergissing, te denken zoals sommigen het mij voorstellen, dat Gij slechts een zelfs vitale energie bent, maar geef mij te geloven dat Gij een levende persoon bent met wie ik een dialoog kan houden en in wie ik de Vrede kan vinden.

Ten slotte is de vriend van Jezus gesteld op de liefde! 1 Joh 4, 7-5,12

Zoals ieder mens weet hij dat alle liefde gemaakt is uit initiatief, eerbied, welwillendheid, medelijden, begrip, dialoog... hij weet dat liefhebben edel is en dat wie liefheeft, geboren is uit God. Hij ziet God overal waar er liefde is. Maar hij heeft de genade om iedere liefdesbetuiging te doen terugkeren naar de bron want hij weet dat God liefde is en hij ziet de liefde tot het uiterste uitmonden; het is de in zijn vriend Jezus geuite liefde, hij die zich tot slachtoffer van verzoening gemaakt heeft (aan het Eerste Testament ontleende term), namelijk hij die zich geeft om de zonde van overal en van altijd weg te nemen, niet door kwaad met kwaad te vergelden, zonder hardheid noch bitterheid maar met zachtheid en tederheid, zelfs voor hen die hem verwerpen. Liefde van zuiver goddelijke kwaliteit, maar die begiftigd wordt aan eenieder die er zich voor openmaakt. Dan wordt het gebod van de liefde niet alleen mogelijk maar gemakkelijk en licht, het is geen last meer, en de vrees is eens en voor altijd verbannen. Vermits de liefde in persoon gekomen is niet om te oordelen en te veroordelen maar om te redden, om ondanks alles de vriendschapsrelatie te behouden en ze tegen een hoge prijs te behouden. Het geloof in dit mysterie behaalt de overwinning.

Kortom, 1 Joh 5, 13-21 leeft de vriend van Jezus in het vertrouwen en de verzekering voor altijd bemind te worden en te kunnen zeggen en herhalen: Ja, Heer, Gij weet dat ik U bemin. De Heer heeft hem geopenbaard waarop hij steunt om er de ervaring van te maken. Hij die Jezus liefheeft vraagt de genade om met Hem de wil van de Vader te doen en hij bidt ook voor hen die meer moeite hebben om er te geraken en die zich nochtans niet radikaal afsluiten voor de Waarheid. Hij vraagt om bewaard te zijn van de Duivel en van de afgoden die hij voorstelt, ten einde trouw te blijven aan het Licht, aan de Gerechtigheid en aan de Liefde die het kenmerk zijn van de ware God, ja Hij die toegang geeft tot het eeuwig leven.

Bemint U mijn Zoon? Moeder, het is Hij die het weet....

en gij, die uit God geboren, nooit gezondigd hebt, gij weet er iets van.

Gij hebt beloofd de zondaars te bekeren

en zelfs indien ik Jezus bemin, indien ik zijn vriend ben, gij weet dat ik nog kan zondigen

bekeer mij met het geduld, de zachtheid en de kracht

waarvan je Gouden Hart blijkt geeft.